

Anmälan mot LudvikaHem AB angående handläggningen av ett ärende om handlingsutlämnande

Anmälan

I en anmälan till JO klagade AA på det kommunala bolaget LudvikaHem AB. Klagomålen gällde bolagets handläggning av ett ärende om handlingsutlämnande.

Av anmälan och till den fogade handlingar framgick bl.a. följande. Under försommaren 2006 begärde AA att få ta del av intresseanmälningarna avseende tjänsten som ny verkställande direktör i LudvikaHem AB. Interesseorganisationen SABO hade av bolaget fått i uppdrag att finna lämpliga personer till den aktuella tjänsten. I annonsen om tjänsten angavs att intresseanmälan skulle skickas till SABO. LudvikaHem AB beslutade den 30 maj 2006 att inte lämna ut intresseanmälningarna med motiveringen att de inte var allmänna handlingar hos bolaget. AA överklagade beslutet till Kammarrätten i Sundsvall som i en dom den 21 augusti 2006 slog fast att handlingarna var allmänna. Vid telefonsamtal den 24 augusti 2006 vidhöll ordföranden i bolaget att handlingarna inte var allmänna och att AA inte kunde få ta del av dem.

Utredning

Anmälan remitterades till LudvikaHem AB för utredning och yttrande. I remissvaret den 10 november 2006 anfördes följande.

AA hävdar i sin inlaga till JO att LudvikaHem AB:s ordförande inte rättar sig efter gällande lagar och dessutom inte respekterar Kammarrättens i Sundsvall dom i ärendet. Så är inte fallet.

LudvikaHem AB har gett SABO i uppdrag att ansvara för rekrytering av kandidater till ny VD för bolaget.

I detta uppdrag har ingått

Steg 1

- kartläggning av kompetensprofil
- formulering och utformning av annonsmanus samt alla kontakter med annonsmedia

Steg 2

- mottagare av intresseförfrågningar
- förmedlande av information till intresserade

- bedömning av de personer som anmält intresse
- urval av personer som bör bli föremål för närmare bedömning

Steg 3

- inhämtning av referenser
- medverkan vid intervju med av SABO utvalda kandidater (i detta fall 3 st.)
- medverka vid diskussioner i samband med slutligt val av VD

Avtalet har inte gett LudvikaHem AB rätt att på eget initiativ begära in, eller på annat sätt ta del av handlingar gällande intresseanmälningar som inkommit till SABO med anledning av annonseringen efter ny VD för LudvikaHem AB utöver de tre redovisade kandidaterna.

I en dom i Kammarrätten i Jönköping, mål 330-05, fastslås att de handlingar rekryteringsföretaget tagit in för genomförande av uppdraget ej är att betrakta som allmänna före översändandet till uppdragsgivaren och följaktligen att enbart de handlingar som översänts är att betrakta som allmänna. Regeringsrätten har därefter beslutat att inte bevilja prövningstillstånd i målet (Regeringsrätten mål 2309-05).

Avgörande för om handlingar som förvaras hos rekryteringsföretag skall anses vara allmänna avgörs av huruvida uppdragsgivarens representanter varit involverade i urvalsprocessen och de handlingar som begärts utlämnade utgjort ett led i tillsättningsförfarandet. Vidare att företrädare för uppdragsgivaren inte haft tillgång till några handlingar innan dessa översänts till uppdragsgivaren och att uppdragsgivaren inte heller haft någon påverkan på vilka kandidater som uppdragsgivaren erhållit från rekryteringsföretaget att ta ställning till samt att de kandidater som rekryteringsföretaget funnit lämpligast för tjänsten själva fått avgöra om deras namn skulle vidarebefordras till uppdragsgivaren.

Rekryteringsföretagets handläggning fram till att ifrågavarande handlingar översänts till uppdragsgivaren är att betrakta som åtgärder före det egentliga tillsättningsförfarandet. På grund härav har inga handlingar varit allmänna före översändandet.

På samma sätt förhåller det sig vad gäller LudvikaHem AB. I steg 3 har SABO, till LudvikaHem AB, lämnat förslag på tre kandidater. Därefter har det egentliga tillsättningsförfarandet påbörjats. LudvikaHem AB har därför haft fog för sitt beslut att vägra lämna ut de till rekryteringsföretaget ingivna intresseanmälningarna.

AA kommenterade remissvaret.

Rättslig reglering

Grundläggande regler om allmänna handlingars offentlighet finns i 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF). Kapitlet reglerar även primärt frågan om utlämnande av allmänna handlingar. Enligt 1 kap. 9 § första stycket sekretesslagen (1980:100) skall vad som föreskrivs i TF om rätt att ta del av handlingar hos myndighet i tillämpliga delar också gälla handlingar hos bl.a. aktiebolag där kommuner utövar ett rättsligt bestämmande inflytande. Sådana bolag skall vid tillämpning av sekretesslagen jämnställas med myndighet.

Enligt 2 kap. 12 § TF skall en allmän handling som får lämnas ut – som alltså inte omfattas av någon sekretessbestämmelse – på begäran genast eller så snart det är möjligt på stället utan avgift tillhandahållas den som önskar ta del av handlingen. Av 2 kap. 13 § TF framgår att den som önskar ta del av en allmän handling också har rätt att mot fastställd avgift få en avskrift eller en kopia av handlingen till den del den får lämnas ut. En begäran att få kopia av allmän handling skall behandlas skyndsamt.

Bedömning

I domen den 21 augusti 2006 uttalade Kammarrätten i Sundsvall att det inte hade framkommit något stöd för att avtalet mellan SABO och LudvikaHem AB utformats på ett sådant sätt att LudvikaHem AB verkligen skulle ha varit förhindrat att ta del av intresseanmälningarna om så hade begärts. Enligt kammarrättens mening måste SABO därför anses ha mottagit och förvarat handlingarna för kommunens räkning. Kammarrätten upphävde LudvikaHem AB:s beslut den 30 maj 2006 och förklarade att de handlingar som AA hade begärt att få ta del av utgjorde allmänna handlingar hos bolaget. Målet visades åter till LudvikaHem AB för prövning av AA:s begäran i sak.

Kammarrättens beslut att intresseanmälningarna utgjorde allmänna handlingar hos LudvikaHem AB var bindande för bolaget vid dess fortsatta handläggning av ärendet om handlingsutlämnande. Efter kammarrättens dom ålåg det LudvikaHem AB att skyndsamt infordra de begärda handlingarna från SABO och ta ställning till om dessa var offentliga. Såvitt framgår av utredningen har bolaget inte vidtagit någon åtgärd i detta syfte. LudvikaHem AB har i stället vidhållit att de begärda handlingarna inte var allmänna handlingar hos bolaget. Genom att inte efterkomma kammarrättens dom har bolaget på ett allvarligt sätt brustit i sina åligganden (jfr JO:s ämbetsberättelse 2003/04 s. 435 och 2006/07 s. 481). Jag förutsätter att LudvikaHem AB vidtar de åtgärder som åligger bolaget enligt det sagda.

Ärendet avslutas med den allvarliga kritik som ligger i det ovan anförda.